

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ, a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ czimzendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Havi emlékeztető: december. — Országos gyümölcs-kiállítás Budapesten. VII. — Felhívás gazdaközönségünkhez. **Báró Bánffy Ádám**, **Sigmond Dezső**. — Egyveleg: Halálozás. Időjárási észleletek január, február és martius hónapokról. — Vidéki gazd. tudósítás: Csik-Szereda. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetés. —

Havi emlékeztető.

December.

Ház és udvar. Magtári gabonakészletek megforgatandók, nehogy dohosodás vagy penészedés által károsodjunk. Zivataros időben a gazdasági személyzet rostál. A magtar ablakai zárva tartandók és ha még is a tető vagy ablak hőzágain hó sodortatnék magtárunkba, azt ne hagyjuk elolvadni, hanem hordjuk ki.

Az épületek mellé gyűlt s széltől odasepert havat, lapáttal eltakarítjuk.

Nem eléggé szellős padlásokon felhalmozott csős török buzát időnként meg kell forgatni, a penészes vagy éretlenebb csövet kiválogatva meddő sertésekkel meg lehet etetni.

A cselédség hideg időben gyakran felesleges tűzrevalót fogyaszt, ez szorosan ellenőrzendő; továbbá a kémények tűzveszély ellen, két hetenkint megseperletnek. Midőn az idő zordonsága miatt a cselédség külső munkát nem végezhet, seprő vagy kosárkötéssel, továbbá szerszámfa kinagyolásával stb. foglalkoztatjuk.

Jégvermek megtöltetnek; ezzel nemcsak kellemetesebb tesszük a forró nyarat, hanem egészségi szempontból is szükséges.

Minden gazda, ha eddig elmulasztotta, vegye szemügyre takarmánykészletét, hasonlítsa össze a szükségletet és ha azt találja, hogy nem teletelhetnek ki állatai, abrakkal segít; vagy míg a keményebb idők tartanak, beszerzi az előre látható hiányt.

E hó utolsó napján lezártnak a számadások, cselédek változnak, eszközüket leltározatnak.

A varjuk már ellátogatnak a szérüs kertekbe és megkezdik a széna, szalma, polyvakazlak tetejét; varjupásztor nélkül készletünk ne hagyassék.

Szántóföld. E hónapban rendesen keményre fagyva fehér lepel fedi szántóföldünket és így minden mívelési munka szünetel; ha azonban lanyha idő állna be, az őszi szántás folytatható és a megkésétt vetés bevégezhető. De ha hever az eke, annál sürögöbben forgolódjunk a szekérrel; hordjunk ki minden kiszállítható trágya-anyagot, mert csak így használhatjuk fel a téli időt sikeresen.

Rétre, kaszálóra, luczernásra hordjunk apró érett trágycát és terítsük el azonnal; e felültrágycázással leendő takarmánytermésünket megkészserezzük. A hamut és kormot ugyancsak oda hordjuk és széthintjük. Minthogy sok helyt a durvább gyapjas juhok szabad álláson kapják takarmányukat, intézzük az etetést úgy, hogy mindenkor más helyen egyenek. Így az elhullott ganaj talajunk termő erejét fokozza.

Állattenyésztés. A gazdaság mozgatója a jármos ökör, e hónapban sovány takarmányozásban részesül, mert többnyire csak szalma és polyva nyári nehéz munkájának jutalma.

Török buzaszár és szalmaféle szecskának vágatik. Eleintén a cselédség idegenkedik a füllesztéstől és a marha sem áll a jászolhoz, de néhány nap elteltével hozzá szoknak és jól fogják magukat érezni.

Sima, jeges úton az igás ökör meghornyolandó vagy megvasalandó, hogy lábtörések elkerültessenek.

Az igás lovak, ha istállóban lepoktócsozva állanak is, munkaközben, legyen az idő bármely hideg, kitakarandók. Jeges időben csak éles vasalással bocsássuk utra; legzélyszerűbb srofos patkót alkalmazzani, melynek éles sarkai úton, tompa sarka pedig otthon csavartatnak a patkóba.

A ménésbeli lovak patái, télen legalább kétszer kitakarítatnak; főképen a csikók pata-képződését kísérik figyelemmel, hogy a szabályellenes, ferde pata-képződéseket megakadályozhassuk.

Az istállók szellőztetését, úgy dél felé a ménésbeli lovak kibocsátását el ne mulasszuk.

A hasas koczák török buzával, általában szemmel és elegendő friss vízzel tartatnak. A gumókat egyék a meddők. A sertések hizásuk utolsó szakában gyakran veszítik étvágyukat, ily esetben adunk nekik kevés nyers húst.

A juhok már beszorultak és jó étvágygal ropogtatják az eléljük vetett takarmányt.

A göbölők még gumókkal élelmeztek.
Itatás előtt a vályuból a jég kivágandó.

Minden időben, de leginkább ünnepeken szükséges az istálló felügyelet: a cselédek is ünnepelnek és akkor állatsegünk az ünnep dicsőségére koplal.

Szélő. Egyéb szorgos dolog nem lévén, trágyát hordatunk és pedig friss és nem korhadó trágyát; a trágya ugyanis nem arra való, hogy csupán a benne levő elemek láplálják a növényt, mert ez igen kevés lenne, hanem a tápláló anyag benne van a megtrágyázandó földben, csak hogy oly durva állapotban, melyet a növény nem képes megemészteni: a termő föld ugyanis, ha apróra vizsgáljuk, elmállott kőzet- és ásványdarabkákból áll és ezek, mint ilyenek, a növény táplálására nem alkalmasak; kell tehát valami uton-módon ezen durva anyagokból valami hasznosot sütni-főzni — és itt kereshetjük a trágya jótékony hatását! A friss trágya, mint tudjuk, telítve van állati hügygyal és ürülékkel, mindkettő a korhadásnál vagyis erjedésnél két legnemű gázt, az ammoniákat és szénsavat fejleszt; ezen láthatatlan szellemek vannak felruházva azon herculeusi erővel, mely a kőveket feloldja és feldolgozza olyan eledellé, melyet a növényi gyomor megemészten. A trágya tehát inkább csak közvetítő munkás a táplálék megszerzésében. A téli hideg akadályozza a korhadást és ezért kell csak tavasszal a trágyát rendeltetére helyére elhinteni. A tökéletesen korhadó trágyának is meg van a maga helye: midőn sovány talajba ültetett gyöngye növénynek rögtön táplálékot akarunk nyújtani; itt már a friss trágya alkalmazása volna káros, mert rothadásával a gyenge növényt is megrontaná.

Pincze. A pinczében most kezdjük meg az új borok első iskolázását és mint januárban is megirtuk volt: seprőjükről lehúzzuk, nem sokat gondolván vele, ha zavarosak is; kéneznit a bort nem szabad, de igen is kell a megüült és tisztára mosott hordókat nemcsak most, de minden hónapban egyszer. Egy 5½ hektoliteres (50 vedres) hordóra elég egy fél rudnyi kénlemez, mely ha elégett, a hordót keményen befojítjuk; így aztán van mindig tiszta edényünk, melyet forrázni nem szükséges, csupán friss vízzel egyszer kiöblíteni. — Az új év tele hordót és tiszta pinczét találjon!

Gyümölcsös. Keményebb időjárásor pedig a fő teendők: a hernyószedés, a fáknak a nyulak rágásai elleni védelme és a trágyázás; lagyabb időjárásor pedig a fák körül a föld felásása, gödrök és víz-felfogó árkok készítése, a fák törzseinek tisztán tartása a szűkséghez képest a korona ritkítása és ujtása. Az ültetvényekről készített leltárt le kell tisztázni. Cinkusok (jegytáblák), karók rossz időjárásor és esténként készíttetnek. A pinczékbe elített gyümölcsök válogatására kiváló gondot kell fordítani és a rosszakat gondosan el kell távolítani.

Faiskola. A jövő tavasszal faiskolának szánt terület földje fagyos időben rigoliroztatik. Lagy időjárásor oltógalyakat kell szedetni. A már megrendelt csemetéket ásassuk ki és azokat elküldésig földdel takarassuk be.

Konyhakert. A konyhakert megtrágyáztatik és lagy időjárás alkalmával földje jó mélyen felásatik. Falevelekkel elfedett növények fedeleire gondot fordítsunk, hogy azokat a szél el ne hordja; a hol szükségét látók megujtjuk.

Dlezkert. A virágházi vagy szobában teletett növények ápolására u. m. a szárazlevelek eltávolítása, öntözésre, világosság és kellő melegadásra gondot kell fordítani. A virágmagvak tisztítását és rendezését végeztessük és a hiányzó magvakat rendeljük meg.

Méhészet. E hónapban kezdődik nálunk a méheknek 90—120 napig tartó éjszakája, mi alatt nem sokat bibelődünk velük. A méhes körül feiallítottuk mindazon töröket, melyeket egértogásra szok-

tunk használni; a kasokat úgy kell eltakarni, hogy a rájok ugráló macska, a méhek téli nyugalmát ne zavarhassa. Más ellenség — kivéve rossz indulatu embert, — ha jó móddal raktuk el méheinket, nem bántja őket, de az egerek nagy pusztítást képesek véghez vinni; nemcsak a folytonos zaklatás, hanem a rágszálás és piszok által is.

A méhészt jól fogja tenni, ha a beállott munkaszünet alatt, elméleti méhészeti ismereteinek gyarapítására törekszik; hasznos szakmunkák, folyóiratok olvasása és társulás útján való eszmecsere által! Enélkül akarki elmarad az időtől!

Erdészeti. Főhasznát. A vágatás tovább folytattatik, kivéve a magasan fekvő helyeket, hol a nagy hó akadályoz. Szálfák és tönkök, szállításra előkészíttetnek. A tűzifa öibe rakatik. Erdőmivézés. Fenyő- és kőríz-mag gyűjtetik. Erdővédelem. A falopás a legnagyobb figyelmet igényli; a favágó munkásokra szintén nagyon kell vigyázni. Vadászati, mint novemberben. —

Országos gyümölcs-kiállítás Budapestén.

VII.

Az orsz. magyar gazd. Egyesület rendező bizottsága nagyon érdekes jelentést tett az ottani igazgató választmánynak, melyből átvesszük a következőket:

„A teljesített előmunkálatokból s a beérkezett bejelentésekből azon meggyőződést merithette a rendező bizottság, hogy azon felhívás, melyet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hazánk gyümölcsstermelőihez a kiállításban való részvétel tárgyában intézett, oly meglepő siker által koronázott, a milyenre a rendező bizottság elkészülve sem volt. Ma már azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy konstatálhatjuk, miszerint a bejelentők közül alig maradt el egynehány s hogy azon kilátások, melyekkel a múlt választmányi ülést a részvétel mérvére nézve biztathattuk, csakugyan meg is valósultak. Huszonkét collectiv kiállító, közöttük 12 gazdasági, 6 kertészeti és gyümölcészeti egylet s 4 város, egyenként mintegy 300 kiállítóval és 120 külön kiállító, kik között 14 külföldi is küldötte be tárgyait. S így a kiállítók összes száma a négyszázat meghaladta, mi annyival is inkább érdemel figyelmet, mert a kiállítók az országnak majdnem minden vidékéről jelentkeztek s így a hazai gyümölcsstermelés állapotáról egy meglehetősen élethű kép nyertett.

A kiállítás ily tömeges táplálása azonban a fennforgó körülmények mellett méltán ébreszthetett a bizottság kebelében aggályokat az iránt: vajjon képes lesz-e a rendelkezésére álló rövid idő alatt a tervezetnek megfelelően elkészülni? A kiállítási termék ugyanis csak október 10-én adatván át, a megnyitás napjáig csak 4 nap állott rendelkezésére, mely négy nappal kettő az állványok átalakítására fordítván, a kiállított tárgyak elrendezésére mindössze 48 óra állott a bizottság rendelkezésére. S hogy mindazonáltal a kitűzött időre a kiállítás megnyitható volt, azt az egyes kiállítók rendkívüli buzgalmának köszönhetjük, kik személyes közreműködésüket a bizottságnak felajánlván, ez által a kiállítás ügyének megbecsülhetetlen szolgálatokat tettek. Mulasztást követnének el, ha ezen férfiakat névszerint külön fel nem említenők és nem ajánlanánk a tekintetes igazgató választmány

különös figyelmébe; ezek: Pscherer Miklós miniszteri fogalmazó, a ki a gazda fáradságos teendőit ritka buzgalommal végezte, Ritter Gusztáv, a kolos-monostori gazdasági intézet kertészeti tanára. Gamauf Vilmos, az erdélyi gazdasági egyesület titkára, Veress Ferencz, az erdélyi gazdasági egyesület kiküldött jeles pomologusa, Vári Szabó István, Halasváros polgármestere; Horváth Döme, a kecskeméti gazdasági egyesület elnöke; Csereklyei Károly, a kecskeméti gazdasági egyesület titkára; Kiss Lajos, Kecskemét város főkertésze; Beőr Kálmán, a sárosmegyei gazdasági egyesület kiküldötte; Molnár István, a budai vinczellér-képezde igazgatója; Schilhan Péter Gr. Széchenyi Imre főkertésze. Kiváló érdeklődést tanusítottak még: Gróf Andrássy Manó, Gr. Zichy Ferencz, Gr. Zamojszky József, Gr. Zichy Jenő, Széll Kálmán, Majthényi László, Berzeviczy Ödön, Földváry Mihály és özvegy Szathmáry Királyi Pálné, kik szintén nem csekély részben jártak kezére a rendező bizottságnak. A mi tehát az időből hiányzott, azt pótolta a szövetkezett erők munkája s a mint azt most már mindnyájan tudjuk, a kiállítás a kiszabott időre megnyitható volt.

A szoroson vett rendezési munkálatok után főfeladatát képezte a rendező bizottságnak, hogy az egyesület elnökségével egyetértőleg a bíráló bizottságot állítsa össze, mely törekvését szintén nagyon kedvező siker koronázta, mert a 45 tagból álló bizottság a hazai szakérők legjelesebbjeit foglalta magában. Sajnos, hogy az ország első pomologusát, a jeles Bereczky Mátét, ügyei akadályozták abban, hogy bírálói tisztét tényleg gyakorolhassa.

A kiállítás fénypontját az üde gyümölcs-kiállítás képezte, mely 9200 tányéron mintegy 1200 fajta gyümölcsöt mutatott fel. A konyhakerti-kiállítás azonban nem felelt meg várakozásunknak, habár el is kell ismernünk, hogy egyesek kiállítása méltó feltűnést kelthetett. Ugyanezt mondhatjuk a kerti magvak csoportjáról, míg ellenben a konzervek és kerti eszközök külföldi része sok érdekeset mutatott fel.

Különös elismeréssel kell azonban a mű-kertészek kiállításáról szólnunk, mely habár csak egy rögtönzött nyolczadik csoportot képezett, de impozáns fellépése által hatalmas részt vindikálhatott magának a kiállítás külső sikeréből.

A tervezet szerinti díjfelosztáshoz képest az egyes kiállítási csoportok egymáshoz nagyobb aránytalanságot tüntetvén fel, a díjakra nézve a virement-nak szüksége állott be, mi különösen az üde gyümölcsnél vált szükségessé, mely csoportban a díjak számát 22 egyleti bronzéremmel növelni is kellett. Valamennyi csoportban összesen 151 érem, arany és oklevél-díj osztatott ki. Az üde gyümölcsök csoportjában 6 drb. arany, 5 drb. ezüst, 27 drb. bronzérem, nyolcz 50 frankos, négy 30 frankos aranydíj, 32 elismerő oklevél s így összesen 82 díj osztatott ki.

Csak néhány vonással ecsetelve a díjazás főbb momentumait fel kell említenünk, hogy a kollektív kiállítások között határozottan az első díjat nyerte ki az

erdélyi gazdasági egyesület, melynek rendkívül gazdag gyűjteménye a tervezet minden pontjához hozzá illeszkedett, és magában véve is egy tökéletes önálló kiállítást képezhetett volna; de különben is helyes elnevezés, osztályozás, valamint cathalogusának összeállítása tekintetében szintén a tökély igen magas fokán állott.

Tartozunk az igazságnak, ha ezen mintaszerű kiállítás főtényezőit, első helyen Ritter Gusztávot a kolos-monostori gazdasági intézet tudós tanárát, továbbá Veress Ferenczet és Gamauf Vilmost felemlítjük.

A gyűjteményes kiállítók között második díjat, vagyis ezüst érmét, a vas megyei gazdasági egyesület, bronzérmeket: a kecskeméti gazdasági egyesület, sárosmegyei gazdasági egyesület, Halas város stb. nyertek.

Nagyban termelt legszebb gyümölcsöseiért Tisza László és Majthényi László részesültek aranyéremben; Somogyi Gyula ezüst és gróf Sztárai Antal bronz éremben.

A legjelesebb alma- és körtefajokat tartalmazó gyűjteményekért: Gróf Zichy Ferencz arany, Gróf Széchenyi Imre ezüst, Gróf Zichy Jenő és Hajós József pedig bronzérmeket nyertek.

A legszebb intézeti gyűjteményekért a keszthelyi és kolos-monostori gazdasági intézetek nyertek arany s a magyar-óvári gazdasági intézet ezüst érmét.

Egyéb gyümölcs az előrehaladt évszaknál fogva jelentékelenül volt képviselve s azért az arany-érem ki sem osztatott; az ezüstöt pedig Gróf Széchenyi Imre nyerte el, 50 frankot aranyban pedig Kovách Lőrincz érdemelt ki.

A mint tehát az üde gyümölcs díjazásából kitűnik, azon örvendetes meggyőződést merithettük, hogy nemes és finom gyümölcsfajtákban az országban hiány nincsen s hogy így e művelési ág fejlődésének első feltételével bírnánk. De meg kellett arról is győződnünk, hogy a gyümölcs-termelés, mint számba vehető közgazdasági ág, még mindig csak kis mérvben ápoltatik s nem említve egyes kivételeket, a termelők inkább hódolnak gyűjtés utáni vágyuknak, a fajták számának szaporítására törekednek, a helyett, hogy homogen termelvény előállításával a fogyasztás és kereskedelem igényeinek s ez által a termelés hasznosítását céloznák. Igaz, hogy serdülő gyümölcsészetünk mellett ma még be kellett érni termelőinknek azzal, hogy egyelőre mintegy kísérleti telepeket alakítsanak, tapasztalatokat szerzendő a gyümölcsöknek vidék szerinti magatartásáról és hogy csak ezután következhetik a második lépés, t. i. a szerzett tapasztalatoknak gyakorlati felhasználása.

Örömmel jelenthetjük, hogy már a bíráló bizottság kebelében Berzeviczy Edmund indítványára megteteltek az első lépések az iránt, hogy a gyümölcsfajták helyszerezésére s ezzel az okszerű termelés helyes irányelveinek utja egyengettesék és hogy a gyümölcsfák nemesítése is bizonyos határozott irányt nyeljen. Ugyanis már a kiállítás tartá-

ma alatt a bíráló bizottság egy albizottsága a helyszerűsítésre ajánlt fajták gyűjtésével volt elfoglalva, mely gyűjtés eredménye a gazdasági muzeumban kiállítván, az egyesület kertészeti szakosztályának rendelkezésére bocsátatott, mely munkáját már meg is kezdette és sikeresen folytatja is, hogy a gyümölcs-kiállítás által nyújtott ezen fő tapasztalás minél előbb érvényesüljön a közéletben.

Áttérve már most a kiállítás egyéb osztályaira, habár a kiállított tárgyak mennyiségileg nem is feleltek meg a várakozásnak, mi a díjak megfelelő reductióját vonta maga után, mégis el kell ismerni, hogy nyújtottak bő anyagot, tanulságos consequentiákat.

A konyhakertészetről bővebben megemlékezni nem akarunk, mely bizonyára jobban áll hazánkban, mint azt a kiállított tárgyakból következtethetnők, habár egyes nyilvánulásaiban nyújtott is nagyszerűt, mint pl. a kolos-monostori gazdasági tanintézetnek, szakértelemmel berendezett gyönyörű burgonya-gyűjtés eredménye, mely osztatlan tetszésben részesült.

A mi a kiállítás anyagi, érteve finanziaális sikerét illeti, az tekintettel azon rövid időre, a meddig a fenforgó viszonyok kényszerűsége folytán tartott meglehetősen, a mennyiben a bevételek a kiadásokat körülbelül 70—80 frtal mulják felül. Nem említhetünk még bevégzett számokat, mert a kiállítás utómunkálatai u. m. az érvek vésetése és szétküldése stb. még mindig folyamatban levén, a számadások le nem zárathattak; egyelőre csak annyit közölhetünk, hogy a bevétel körülbelül 3750 frt, a kiadás 3680 frt.

Hogy azonban az anyagi eredmény oly kedvező, azt főleg annak köszönhetjük, hogy a kiállítóknak nagyrésze gyümölcséről az egyesület javára lemondott, melynek elárverezése mintegy 800 frtot eredményezett s hogy a nagyméltósági földművelési minisztérium a nyomdaköltségek fedezésére újabb 650 frtot adományozni kegyeskedett..“

A jelentést a rendező bizottság nevében Báró Lipthay Béla nyújtotta be, kinek az elért sikerben oroszlánrésze van! —

Felhívás gazdaközönségünkhöz. *)

Egy oly ügyben szólalunk fel, egy oly tárgyra hívjuk fel gazdáink becses figyelmét, melynek hasznos volta sok érvelésekre, magyarázatokra nem szorult; minden a mai kor kívánalmainak színvonalára felemelkedő gazdának tudnia, éreznie kell azt, hogy az állat-kiállítások, azok díjazása, azok nemesedéseinek, javulásának mily fontos, mondhatni okvetlen tényezői.

Nézzük Angliát, hol házi állataink legnemesbjétől a lőtől elkezdve le az utolsó majorságig, a kifogástalan correct állatok nagy díjakkal jutalmaztatnak, — mi az eredménye? hogy minden házi állatja a tökéletesség, czélszerűség, használható mintaképe. Különböző céljaira, a lehető legnagyobb haszon

előmutatására produkálja állatait s ezeknek egyedüli tényezői a nagy díjakkal ellátott kiállítások. Kiállításokon szerzett tapasztalatok, megfigyelések, összehasonlítások vezérelnek a követendő irány felé; díjak nyerhetősége, fáradságaink, kiadásaink megtérülése ösztönöz azok előteremtésére.

A kiállítások fontosságát bizonyítani, e tárgynak nagy horderejét tovább fejtegetni felesleges s térjünk át felszólalásunk, illetőleg kérelmünk valódi tárgyára.

Mi alólirottak egy Erdély fővárosában, Kolozsvártt létesítendő, állandó, azaz minden évben megújuló s aránylag nagy díjakkal ellátott állat-kiállítás létesítésére hívjuk fel n. é. gazdaközönségünk figyelmét.

Erdélyi égáljunk, talajviszonyaink olyanok, melyek házi állatainknak a kitartás, szívósság, rugékonyság, erő jellegét kölcsönzik s e tekintetben, már magunkra hagyatva is, kevesebb utánjárás mellett, e tulajdonságuk más országok állapotjai felébe helyezi — s ha már csakis égálji befolyások következtében magunkra hagyatva ily fölnyit tudtak felmutatni: helyes, okos, szerű fajkiválasztás, rationabilis kezeléssel mivé lehetne azt fejleszteni? Erdélynek e specialiter állattenyésztő országnak e természet adta előnyeit felhasználvaunk, javunkra fordítvaunk, elmulaszthatlan kötelességünk.

Házi állataink legfontosabbika a szarvasmarha; bizonyára ez fogja képezni jelenleg nyomasztó gazdasági viszonyaink felvirágoztatásának egyik legjelentékenyebb tényezőjét; látjuk, hogy a belsziükséglet fedezésén kívül, az exportnak is mily fontos ágát képezi, de szomoruan látjuk, hogy közönségünk elszegényültével — ki ezen állatnak kiválólag nagy tenyésztője volt — ezek száma napról-napra apad. S ha ezen oly jövedelmező szarvasmarha állományunk apadásának okát keressük, a többek közt megtaláljuk azon abnormis helyzetben, mely szerint nálunk a tenyészállatnak majd semmi becse, értéke nincs. A tenyész anyag forgalomba bevett értékénél oly ferde irány, oly abnormis helyzet van, mely annak fejlődésére okvetlen rossz befolyással kell hogy legyen. Nézzünk példát: a legtöbb gazda ember tartja tehenét tejéért s főleg azon reményben, hogy ökorborjut fog adni, melyet majd jó drágán ad el — mi történik, ha tehene üő-borjut ad? bizonyára a legtöbb esetben e szerencsétlen állat szidalmak közt jön a világra s ily előzmények mellett a legmostohább bánásmódban részesülve, az anyatej tőle elhuzatva s más élelmet is alig kapva, egy satnya elmeesévesztett állattá válik — s miért? mert nálunk a tenyészanyagának értéke nincsen, az ökör 3—4-szeres értékét képviseli annak, mit anyja, a tehen ér, azaz a productum jóval felülmulja értékben a producenst s míg 200—300 frtos ökröt látunk, azok nemzójét, előállítóját alig becsüljük 50—60 frtra. Hogy a tenyész-anyag értéke tenyésztményéhez viszonyítva ily arányban legyen, ez egy oly abnormis állapot, melynek párja sehol e világon fel nem található s ha ez sokáig így tart, ha tenyészanyagunk javítására tőlünk minden kitelhetőt meg nem teszünk, ugy kétségtelenül eljövend azon idő, midőn tenyésztményeink elfajulva, elsatnyulva, értékökben tetemes veszteséget fognak felmutatni.

*) Mult számunkra elkésve érkezett.

Ennek megállítására, tenyész-anyagunk megjavítására csakis és egyedül a nagy díjakkal ellátott kiállítás lehet jótékony befolyással. A gazda igyekezni fog bika avagy tehén-borját jól eltartani, fejleszteni, mert előtte lebeg az a lehetőség, hogy egy, annak értékénél nagyobb összeget képviselő díjat nyerhet vele, mely fáradságát, befektetett tőkéjét busásan kárpótolja, feltámad a vetélkedés, nő a concurrentia s teremti országszerte a legszebb tenyészanyagot.

Szarvasmarha tenyésztésünk emelése életkérdés, első sorban Erdélyre nézve, nem különben egyik szükséges tényező Magyarország földmivelését illetően, mert tudjuk, hogy ma ez utóbbi tőlünk szerzi be — terjedelmes szántóföldi megmivelésére — a hiányzó jármos marhát. A jelenlegi világverseny minden productumban tömeges termelést igényel, hogy így jutányos árban lehessen előállítani. Ezért van ma Magyarország is kényszerítve arra, hogy termőföldjeinek legnagyobb részét gabonatermelésre fordítsa; ennek megművelésére azonban sok állaterő szükséges s ezt kiszolgáltatni talaj és éghajlati viszonyainál fogva Erdély van hivatva.

Ma azonban a nagy keresletnek megfelelni nem tudunk; magyarországi uradalmak számára — előrelátó pénzes tulajdonosok — tulkokat vásárolnak, hogy magukat jövőre biztosítsák, de ez a nagy közönség számára pár év múlva még nagyobb bajt fog okozni, mert midőn az anyagot, mely jármos ökörré fejlődik, előre elveszük, ez annál nagyobb hiányt fog annak idejében szülni, midőn különösen, mint jármos ökör került volna eladás alá.

Az erdélyi szarvasmarhatenyésztés emelése, alaposan állíthatjuk, nemcsak kiválólag erdélyi, hanem országos érdek, melynek emelését méltán kérhetjük kormányunktól s méltán fordulhatunk e tárgyban minden józan gondolkozású s áldozatkész hazafihoz, ki hazánkban földmiveléssel foglalkozik.

Erdélyben tenyésztett lovainknak széles e világon híre volt, kis hazánknak egy jelentékeny jövedelmi forrását képezte, mesés összegekkel fizették; elhanyagolás, gondatlanság, czélszerűtlen keresztezés által jelenben száma ugy mennyiség, mint minőség tekintetében hanyatlóban van, megapadt; ennek megakadályozását csakis a jó tenyészanyag díjazása segítheti elő. Igaz, hogy ennek előmozdító részben a lóversenyeken nyert díjak, ezek érvényesítvén a kitartást, győzösséget, sebességet, de az országos lónevelés emelésére egyoldalulag hatnak; párhuzamosan, egymást támogatva kell haladnia a két nemű lódíjazásnak arra, hogy egy közös célt elérjen, az általános, országos lótenyésztésre jótékonyan hasson, mert míg a verseny fejleszti lovainak járképességét, sebességét, addig tenyészanyagunk díjazása hat azok külső formáira, correct alkotásukra s ebből kifolyólag minden kivánalomnak megfelelő szabad mozgásra.

Juhaink hasonlólag specialitások, vidékek szerint látjuk a havasi, mezősi, kalotaszegi stb. juhoknak kiváló példányait, de ezen nemesítéséről, összehasonlításáról, a világgali megismertetéséről még eddig vajmi keveset gondoltunk.

Ló, szarvasmarha, bival, sertés, majorság, méh, egy szóval házi hasznót hajtó állataink mindegyikének nemesítésre, okoszerű fajkiválasztásra, czélszerű kezelésre van szüksége s ez csakis egy, évente ismétlődő, nagy díjakkal ellátott kiállítás által érhető el.

De szóljunk röviden, ne fejtessük tovább ez ugyanis mindnyájunk által érzett eszmények hasznos voltát, hanem fejtsük fel röviden a módozatokat, melyek által ezt kivihetőnek véljük s tájékozásul adjuk elő eddigi, e tárgyban tett munkálkodásaink eredményét.

Felkérésünk folytán biztos reményünk, alapos kilátásaink vannak arra nézve, hogy Kolozsvár városa a sétaterén kiállítási épületek számára alkalmas helyet adand díjtalanul s ezen felállítandó épületekre vonatkozó számításaink következők: 80 drb. szarvasmarhát, 50 lovat, 60 juhot, 60 sertést s a szárnyas állatok különböző nemeit magában foglalható, állandó s külsőleg is csinnai kiállított épületek kerülnek körülbelől 7000 frtba s ez ugy az épületek térfogata, mint árára nézve a minimal összeg, mely a begyüendő pénzek mennyisége szerint változhatik.

Ezen építkezéseket mi társulás, részvények kibocsátása által véljük kivihetni.

Egy részvény ára 50 frt, öt év alatt egyenlő részletekben lefizetve, tehát évente 10 frt. Ily kevésre, ily kis összegre határoztuk a részvényeket azért, hogy minél többnek s minden gazdának alkalom adódhassék egy ily közgazdaságilag hasznos vállalatban részt vehetni. Ezen begyüendő összeg fordítódnék a felállítandó építkezésekre s az ebből fenmaradt összeg díjak alapítására. Az évente belépti-díjakból, kisorsolásokból, sorsjátékok rendezéséből stb. begyüendő összeg nem csak hogy a fentartási költségeket fedezné, de lehetővé tenné azt, hogy az illető részvényesek részvényei egymás után kisorsoltassanak s így kiki az ezen célra befektetett pénzét visszakapja.

A kiállított állatok, a kiállítók beleegyezése mellett, eladásra avagy kisorsolásra is bocsátatnak, mit a kiállítási bizottság eszközöl.

Az első lépés e tárgyban a részvények aláírása által foganatban vett társulás; az aláírások csakis azon esetben kötelezők, ha ezen vállalat, pártolás mellett csakugyan létrejön.

Alólírottak készséggel vállalkoznak bárkinek is, a leg-egyszerűbb felszólításra, ugy az illető aláírási ívet, kötelezvényt, részvényjegyet stb. megküldeni, mint bármire is e tárgyban rögtön felvilágosítással szolgálni, hasonlólag elmulaszthatlan kötelességünknek tartván az aláírásokat nyilvánosan, ujságilag nyugtázni.

Ez az első lépés; az aláírások megtörténtével, midőn tudjuk, hogy hányan vagyunk, midőn látjuk, hogy mily összeg áll rendelkezésünkre: ekkor alakulandó meg a társaság, hivandó össze közgyűlés s állítandók meg ugy az alapszabályok, mint minden ez eszme létesítéséhez szükséges tárgy.

Együttal alólírottak 5—5 részvény aláírásával ez aláírásokat megnyitják.

S most, midőn kimutattuk azt, a mit magunk erején, társulás utján, részvények alapján képesek vagyunk előteremteni, mutassuk ki, hogy mikép véljük a sok és nagy díjak megállapítását; ezeknek létesítésére kormányunk kérendő fel. —

Az eddig is divó, pár arany díjakkal jutalmazott kiállítások czélhoz nem vezetők; ezek a mellett, hogy bizonyos localis jelleggel bírók, tömeges részvételre nem számíthatnak, ösztönzésül nem elegendők; az ország távolabb vidéken lakó gazda csak úgy hozhatja, csak úgy készítheti állapotját kiállításra, ha oly díjak vannak, melyek a költségek megtérítése mellett, még szép hasznot is ígérnek.

Br. Kemény Gábor miniszter ő nagyméltóságától, közigazdaságunk fejlesztése iránti jó akaratát megtagadni még legnagyobb ellenségének sem lehet; látjuk, tapasztaljuk, hogy a hol csak telik, a hol csak alkalom nyílik ezen segíteni, azt tenni el nem mulasztja — s annyal is inkább lehet alapos és biztos reményünk abban, hogy magunk erején is valamit téve, saját erőnkön — áldozatok árán — e kiállítást létesítve, pártfogását tőlünk megvonni nem fogja, — nem fogja irántunk tanusított jóakaratóból, de nem fogja megvonni főleg azért, mert tisztán, számokban kimutatható az, hogy az államnak, mely országa közigazdasági jólétét szíven hordja, egy oly nagy díjakkal dotált kiállítás csak hasznára lehet.

Az állam állattenyésztésünket mintatelepek: állami gu-lyák által törekszik előmozdítani, hogy ez által terjedjen hazánkban jó tenyészanyag s ha felszámítjuk, hogy ez az államnak évente mily nagy kiadásba kerül, bizonyára ki fog jöni az, hogy tetemesen többbe, mint azon pár ezer forint, melyet évente díjul tűz ki; a czél pedig igazán esakis ezen utóbbi által éretik el, egyesült erővel, egy közös czél felé törve, maga a földmivelő nép, az állattenyésztő gazda fogja ezen nemesítés szerepét átvenni, nagy jutalmak által ösztönöztetve, saját maga fogja helyes gondozás, okszerű fajkiválasztás mellett házi állatjait nemesíteni; nemcsak látni s bámulni fogja a más által előteremtett jó tenyészanyagot, de az saját maga gyakorolván, megtanulja, elsajátítja, magáévé teszi. Meg lesz teremve a jó anyag s megtanulta a nép annak mikénti fenntartását.

Föl tehát gazdatársaink! ne hagyjátok pusztákon elhangzani e közös jólétünk előmozdítására célzó hangokat; egyesült erővel karoljátok föl az ügyet, csoportosuljatok a biztos siker jelszava mellett, e közös érdekeinket előmozdító zászló alá; mutassuk meg, bizonyítsuk be, hogy nemcsak üres szavakban magasztaljuk Albion népét, de a tettek mezején is nyomdokain járunk; kevés szót szaporítva, gyorsan cselekedve tegyük magunkévá korszellemünk amaz örök igaz mondását, hogy „az idő pénz“ — s ha öuerőnkön saját magunk létesítünk egy közigazdaságunkra oly jótékonyan ható tényezőt, kormányunk támogatása el nem maradhat.

Föl gazdatársaink! tegyük le sarkkövét közigazdaságunk e fontos tényezőjének, hol bátorítva a csüggedőket, ösztönözve a kétkedőket, jutalmazva az érdemeket, együtt s együttesen könnyítsük mindennapi kenyerünk megszerzését s az 1882-ik évben megnyitva a kiállítást, mondhassuk el a nagy költővel:

„Das Werk soll den Meister loben, und der Segen der kommt von oben.“

Br. Bánffy Ádám, Sigmund Dezső.

* * *

Midőn e lelkes felhívást a magunk részéről is melegen ajánljuk a t. gazdaközönség teljes figyelmébe, kedves köteleességünk a buzgó kezdeményezőknek előlegesen is őszinte köszönetet mondani az önzetlen fáradozásért. Azt hisszük az erdélyi gazd. egyesület is készséggel ragadja meg az alkalmat, mely az erdélyrészi állattenyésztés emelésére ily módon kínálkozik és szellemileg anyagilag az ügynek elsőrendű pártolói között fog helyet foglalni. —

EGYVELEG.

— Halálozás. Lozsádi Zudor Károly szé-
kely-földvári földbirtokos és az erdélyi gazd. egyesület alapító tag-
ja november hó 13-án 74 éves korában munkás életét befejez-
te. Béke poraira!

— Időjárás-észleletek a jelen év első
negyedéről. Miután év végével az idej időjárásnak átlagait
és főmozzanatait közölni szándékozunk, ide igtatjuk utólagosan
a január, február és martius havi összevont adatokat, hogy később
ezekre hivatkozhatunk. Januárban volt a légnyomás (tengerszinre
redukálva) középátlagá 760.0, legmagasabb január hó 25-én 772.0,
legkisebb január hó 19-én 752.0 millimeter, középhőmérséklet C° — 8.1,
legmagasabb január hó 1-én 13.7°, legkisebb január hó 23-án 19.0°. A páryanomás
átlagá 2.7 millimeter, a légnedvesség százalékanak átlagá 92%.
A napontai 3-szori észlelésnél előfordult: szélcsend 73-szor,
szél 20-szor, ugyanis északi szél 2-szer, északkeleti szél 6-
szor, keleti szél 1-szer, délkeleti szél — szer, déli szél — szer,
dél nyugoti szél — szer, nyugoti szél 11-szer és északnyugoti
szél — szer. A csapadékos napok száma tett 14-et, hó volt 12,
jég —, égháboru — napon, összesen 49 millimeter csapadék
volt e hónapban legtöbb 1-jén és 7-én, azaz 15.1 millimeter.

Februárban volt a légnyomás (tengerszinre redukálva)
közrpátlagá 760.4, legmagasabb február hó 21-én 774.4, leg-
magasabb február hó 21-én 774.4, legkisebb február hó 12-én
741.9 millimeter, középhőmérséklet C° — 5.2, legmagasabb
február hó 22-én 10.1. A páryanomás átlagá 3.05 millimeter,
a légnevedesség százalékanak átlagá 91%. A napontai 3-szori
észlelésnél előfordult: szélcsend 72-szer, szél 12-szer, ugyanis
északi szél — szer, északkeleti szél — szer, keleti szél —
szer, délkeleti szél — szer, déli szél — szer, dél nyugoti szél
— szer, nyugoti szél 7-szer és északnyugoti szél 5-szer. A
csapadékos napok száma tett 3-at, hó volt 3, jég —, égháboru
— napon, összesen 13 millimeter csapadék volt e hónapban,
legtöbb 12-én, azaz 11 millimeter. —

Martiusban volt a légnyomás (tengerszinre redukálva)
középátlagá 728.1, legmagasabb martius hó 16-án 768.9, leg-
kisebb martius hó 22-én 748.8 millimeter, középhőmérséklet

C° 2·9, legmagasabb martius hó 30-án 11·8, legkisebb martius hó 5-én — 4·9. A páryanomás átlaga 5·0 millimeter, a légnedvesség százalékának átlaga 67·9%. A napontai 3-szori észlelésnél előfordult: szélesend 65-szer, szél 28-szer, ugyanis északi szél — szer, északkeleti szél — szer, keleti szél — szer, délkeleti szél 1-szer, déli szél 2-szer, délnyugoti szél 2-szer, nyugoti szél 6-szor és északnyugoti szél 17-szer. A csapadékos napok száma tett 19-et, hó volt 9, jég —, égháboru 1 napon, összesen 77 millimeter csapadék volt e hónapban, legtöbb 23-án, azaz 20·7 millimeter. —

VIDÉKI GAZDASÁGI TUDÓSÍTÁS.

Csik-Szereda, 1881. nov. 25-én.

Az őszi vetések egyáltalában gyengén jöttek át a már bekövetkezett téli idénybe. Havunk ugyan még a hegyeken sincs, hanem azért időjárásunk egészen télies; mi annál veszedelmesebb, mert az éjjeli kemény fagyok a fedetlen gyenge vetéseket erősen rongálják. A cséplés mindenütt javában foly, de igen gyenge eredménnyel. A termények ára, különösen a törökbuzaé hétről-hétre hág. A tűzifa ára pedig aránylag sokkal magasabb, mint Erdélyben bárhol. Végül, mint igen öröndetes újdonságot felemlitem, miszerint a csik megyei gazdasági egyesület f. hó 23-án megalakult. Elnökké Lázár Dénes alispán választott meg. Közlebről fogja a 30 tagu igazgató választmány tartani ülését, midőn a többi tisztviselők: titkár, pénztárnok és ügyvéd is megválasztatván, az egylet teljesen megalakult lesz.

Deák Ignác.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. november 20-ától november 26-áig.

Buza lanyha üzlet, forgalom 60,000 metermázsa, ár 11·65 frt.

Rozs lanyha üzlet, forgalom 3000 metermázsa, ár 8·75 frt.

Árpa lanyha üzlet, forgalom 5000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7·45 frt, seres árpa 9·50 frt.

Zab szilárd üzlet, forgalom 5000 metermázsa, ár 6 frt 65 kr.

Törökbuza szilárd üzlet, forgalom 12,000 metermázsa ár 6·72½ frt.

Gyapju Az utóbbi időben a külföldi piacokon uralkodott kedvezőbb irány az itteni piacon semmi befolyást sem gyakorolhatott az árak alakulására, mivel az már az utolsó gyapjuvásár alkalmával megtörtént, úgy hogy most csak az utolsó vásár zárlati áraiuk alapján történhetnek vételek. A forgalom sem nyerhetett a lefolyt héten nagyobb kiterjedést, a mennyiben csak mintegy 600 metermázsa jobb minőségű és körülbelül 600 metermázsa durva gyapju adatott el. Fizettetett métermázsként: középminőségű egynyiratu 88—90 forint, finom hogyi kétnyiratu nyári gyapju 90—92 frt, közönséges

baranyai kétnyiratu nyári gyapju 50—51 fét, pestvidéki egynyiratu 65—70 trttal, továbbá elsőrendű erdélyi cigaja gyapju 83—84 frt, nemesített cigaja gyapju 64—65 frt, bászági czikkely gyapju 43—44 trttal.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest nov. 26. | Bécs nov. 26.

Buza	10·85—12·34 frt	11·80—13·30 frt
Rozs	8·65—9·00 frt	9·20—9·80 frt
Árpa, takarmány	7·25—7·50 frt	— — — frt
Árpa, szeszfőzésre	7·90—8·50 frt	9·00—10·50 frt
Árpa, seres	9·70—10·40 frt	9·75—10·75 frt
Zab	7·50—8·37 frt	8·10—8·85 frt
Törökbuza	6·60—7·30 frt	7·27—8·00 frt

Budapesti marhavásár nov. 24-ikén. Összes felhajtás 1763 db. nagy és 1664 apró marha. Ebből eladott 22 db. bika, 525 db. ökör, 742 db. vágó tehén, 140 db. fejős tehén, 62 drb. bival, 252 drb. borju, 87 drb. birka. Árak: bika darabonként 240—375 frt, ökör páronként 180—275 frt, vágó tehén páronként 90—207 frt, fejős tehén darabonként 185—230 frt, bival páronként 175—245 frt, borju darabonként 6—9 frt, birka párja 8—14 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 49—52½ frt, tehénhús 46—51 frt, borjuhús 100—140 frt, bivalhús 47—47½ frt.

Bécsi marhavásár nov. 22-ikén. Összes felhajtás 2486 drb és pedig 1747 drb. magyar, 450 drb. lengyel és 562 drb. német fajta, melyből 2396 drb. ökör, 30 drb. tehén, 50½ drb. bika és 10 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 53—62 frt, lengyel 53—59 frt, német 53—61 frt, tehén 48—53 frt, bika 49—52 frt, bival 47 frt. Lában darabonként 115—250 frt fizettek.

Kőbányai sertésvásár nov. 19-én. (Az első magyar sertésbiztosító és kölcsönelőgező részvénytársaság jelentése). A felhajtások csekélyek voltak és a szükségletet nem fedték, a hiányt a készletekből kellett pótolni, melyek így mintegy 4500 darabbal csökkentek. A hét elején az árak váltakoztak, később azonban szilárdultak, mert kivivők sokat vásároltak. Nehéz fajták keresettek, könnyű árunak ellenben nem volt keletje.

Jegyzett árak: magyar válogatott áru 280—320 klgr. nehéz 57—57½ kr., 180—250 klgr., nehéz 56½—57 kr. Öreg 300 klgr. tuli 55½—56 kr., vidéki sertés 52—53½ kr. Transitóban: szerbiai 54—57 kr., romániai 57—57½ kr., tüskés 49—52¼ kr tiszta klgrként.

Takarmány árak: tengeri bánáti 6·90 frt, román 6·95 frt, árpa 7·80 frt. Helyi állomány: nov. 18-án maradt: 73,340 drb; hozzáhajtattott: alvidékről kövér 5545 drb. alvidékről sovány 191 drb., Szerbiából 1617 drb., Romániából 1617 drb., m. államvasuttal 437 drb., vidéki felhajtás 218 drb., együtt 9541 darab, összesen 82,881 darab. Elhajtattott: Felvidékre 314 drb. Bécsbe (m. h. 600 drb.) 2744

drb., Csehországba 795 db., Bodenbachon át 6045 db., Rutt-
kán át 1499 drb., Budapesti fogyasztás 2618 drb., kültelki
fogyasztás 110 drb., magyar államvasutal 95 drb., összesen
41,171 drb., marad állomány 86,710 drb. A részvény szál-
lásokban 22,946 db. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállások-
ban maradt nov. 18-áról 20,027 db., hozzáhajtattott: szerbiai
1533 db., romániai 1617 db. együtt 3150 db. összesen 23,177 db.,
elhajtatott 4230 drb., marad állomány 18,947 drb. éspedig 4041
db. szerb és 14,919 db. román. Az egészségi vizsgálatnál ed-
dig 3436 drb. a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélok-
ra feldolgoztatott.

Disznózsir: kész áru hordóval együtt 73½—74
frt, Deczember—Január havi kötésben hordó nélkül 68 frt.

Szalonna: vidéki szalonna — frt, városi áru 63—
64 frt, füstölt szalonna 70—71 frt.

Bécsi sertésvásár nov. 22-ikén. Összes felhajtás
4535 drb. és pedig 1051 drb. nehéz, 1304 drb. középnehéz és

2180 drb. süldő; melyből 2025 drb. magyar, 2180 drb. orosz-
lengyel, 250 drb. szerb és 80 drb. oláh fajta. Árak 100 ki-
lonként: nehéz 50—52 frt, középnehéz 46—49 frt, süldő 27
—40 frt; szalonna és zsir 67—69 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

Lóhere, luczerna, baltaczimmagot,
valamint bármi néven nevezendő vetésre alkalmas
gazdasági magvakat legmagosabb árak mellett vá-
sárolnak

Wolfner és Weisz,

magkereskedők.

Bécs, I. Wallfischgasse 11. sz., hova szives ajánlatok
(24.) minta kíséretében intézendők. (10—14.)

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elogy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	szóna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	nov. 22	800	600	600	—	290	500	210	60	320	36
Brassó	nov. 18	830	560	495	490	255	430	328	230	250	44
Galz-Szereda	nov. 16	875	—	600	400	300	600	210	70	250	36
Déva*	nov. 22	1190	950	880	430	350	610	420	220	480	32
Déva*	nov. 19	1150	1000	850	—	400	700	305	125	230	44
Erzsébetváros	nov. 19	800	650	550	—	165	500	300	150	300	44
Fogaras	nov. 18	1007	—	623	—	272	597	260	150	265	42
H.-Fehérvár*	nov. 19	1072	975	840	—	840	630	250	150	240	46
Gy.-Sz.-Niklós	nov. 19	1050	—	675	550	300	680	280	60	160	36
Kolozsvár	nov. 24	860	—	520	—	290	430	250	260	350	46
H.-Vásárhely	nov. 24	1043	802	775	660	295	650	325	100	450	40
Nagy-Enyed	nov. 17	1005	810	690	—	172	450	330	180	260	40
H.-Szében	nov. 22	800	680	520	—	300	480	170	105	375	48
Szegesvár	nov. 17	705	475	475	—	290	550	150	80	200	44
Sz.-Sz. György	nov. 24	812½	587½	500	—	300	525	230	100	300	36
Sz.-Régen	nov. 22	800	600	500	—	275	550	240	40	250	40

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50
krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét
a t. megrendelők minden
külön díj nélkül tet-
szés szerint akárhányszor
változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kivánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
	1	1—3	1—6	1—12	1—18	1—24	1—30	1—36	1—42	1—52	
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/8 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányiszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai
és
lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrés
engedmenyben reszesülnek
ha hirdetésük beküldésekor
tagsági vagy előfizető
minőségükre hivat-
koznak.